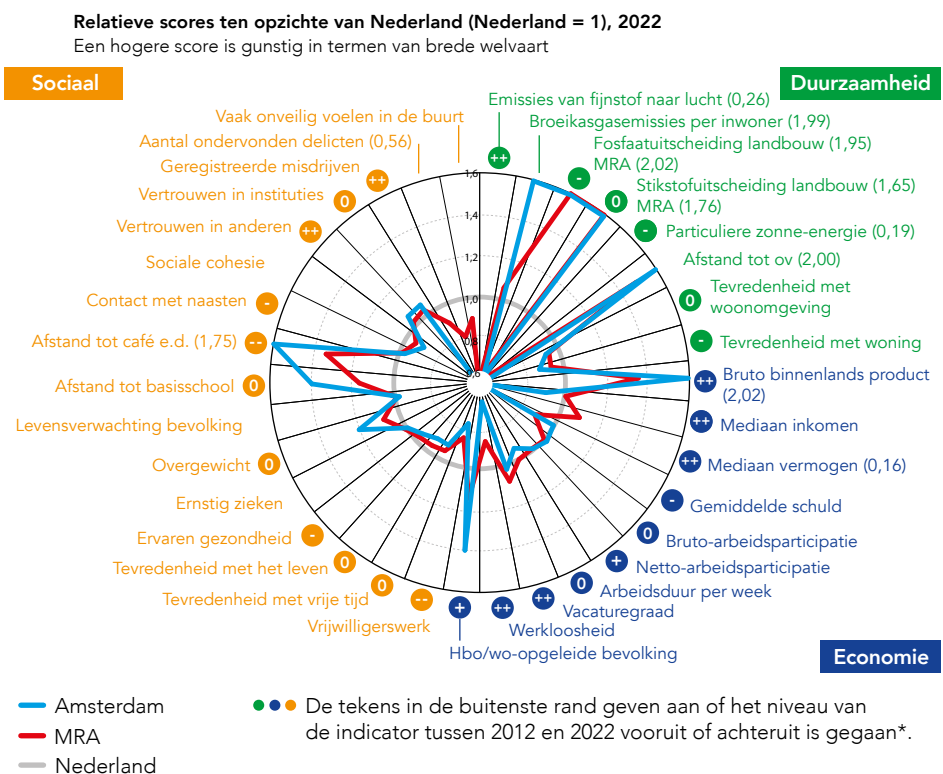

5.3 Amsterdam

Brede welvaart in Amsterdam

Een groot deel van de economische activiteiten in de MRA is gevestigd in Amsterdam. Dit komt tot uiting in het grote aandeel van Amsterdam in het totale brp en de werkgelegenheid van de MRA. Het brp per inwoner was ruim twee keer zo groot dan gemiddeld in Nederland. Toch profiteerde niet iedereen in Amsterdam hier evenredig van. Het

Figuur 1 Brede welvaart in Amsterdam

* -- achteruitgang groter dan -1,5 procent; - achteruitgang tussen -0,5 en -1,5 procent; 0 verandering tussen -0,5 en +0,5 procent; + vooruitgang tussen 0,5 en 1,5 procent; ++ vooruitgang groter dan 1,5 procent. NB Voor de leesbaarheid van de figuur zijn onder- en bovengrenzen gehanteerd. Wanneer de score onder 0,6 of boven 1,6 uitkomt, is deze bij de indicator vermeld.

Bron: CBS (bewerking Vrije Universiteit Amsterdam)

mediane inkomen en vermogen van huishoudens lag in Amsterdam juist lager dan in de rest van de MRA en Nederland en de werkloosheid is er relatief hoog. Daar komt bij dat men zich relatief vaak onveilig voelde in Amsterdam, er meer misdrijven werden gepleegd ten opzichte van de MRA en er veel fijnstofemissies waren. Daartegenover stond dat er veel verschillende voorzieningen zoals goed openbaar vervoer en basisscholen in de nabijheid waren. Figuur 1 illustreert de verschillende scores op diverse indicatoren van brede welvaart voor Amsterdam in vergelijking met de rest van de MRA en Nederland.

Als we kijken naar de ontwikkelingen in de afgelopen 10 jaar dan zien we gunstige ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid (emissies van fijnstof en opwek van zonne-energie), en ook economisch ontwikkelden

Tabel 1 Kerngegevens Amsterdam

		2022		2018	2019	2020	2021	2022	2023
		aantal	aandeel in MRA in %	jaarlijkse groei in %					
Bruto regionaal product	mld euro	99,4	51,9	5,9	5,4	-6,4	7,0	7,0	1,0
Arbeidsvolume (fte's)	x 1.000	636	46,3	3,1	4,1	-2,3	2,3	4,6	
Werkzame personen	x 1.000	752	44,9	4,0	3,5	-1,1	1,8	4,8	
Bevolking	x 1.000	911	35,1	1,1	1,1	0,6	0,6	1,4	1,7
Potentiële beroepsbevolking	x 1.000	729	36,9	1,2	1,0	0,9	1,9	2,1	1,8
Beroepsbevolking	x 1.000	558	37,2	1,4	1,8	1,0	1,0	5,9	2,0
Werkzame beroepsbevolking	x 1.000	531	36,9	2,1	2,3	0,0	0,6	7,9	1,9
Beroepsbevolking naar opleiding	Regio	MRA							
Basisopgeleid	in %	15,1	18,3						
Mbo-opgeleid	in %	24,4	33,6						
Hbo/wo-opgeleid	in %	60,6	48,1						
				aandeel in %					
Bruto-participatiegraad	in %	76,5	75,9	73,8	74,4	74,5	73,8	76,5	76,7
Werkloosheid	in %	4,7	3,9	5,9	5,2	6,3	6,6	4,7	4,9

Bron: CBS (bewerking TNO/SEO Economisch Onderzoek)

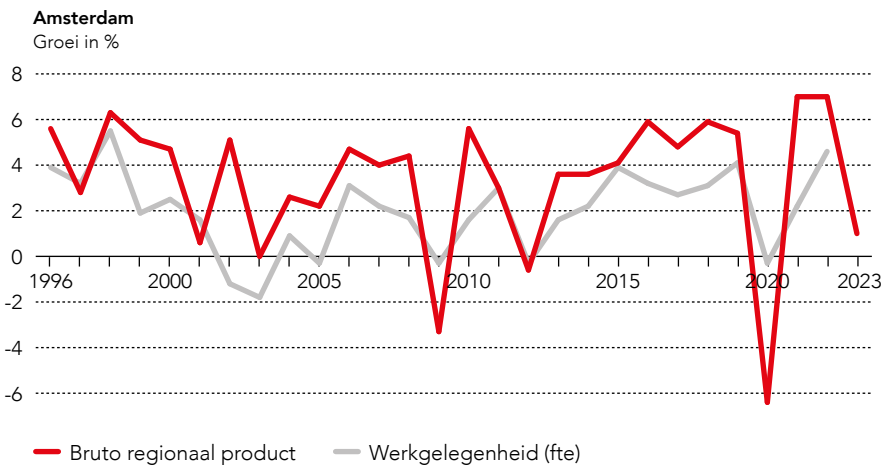
de meeste indicatoren zich gunstig. Het sociale beeld is gemengder, het vertrouwen in anderen is verbeterd, maar contact met familie, vrienden of buren, ervaren gezondheid, vrijwilligerswerk en tevredenheid met de woning verslechterde juist.

De economie van Amsterdam

Amsterdam is het economisch hart van de MRA. Uit tabel 1 kan worden opgemaakt dat bijna 52 procent van het brp van de MRA in Amsterdam werd gegenereerd en dat ook ruim 46 procent van de totale werkgelegenheid in de MRA zich in Amsterdam bevond. Het aandeel van Amsterdam in de totale bevolking van de MRA was met 35 procent een stuk kleiner. Dit betekent dat een groot deel van de werkzame personen in Amsterdam elders woonde. Een kleine 61 procent van de beroepsbevolking was hbo/wo-opgeleid, waarmee het aandeel van deze groep in de beroepsbevolking een stuk groter was dan gemiddeld in de MRA.

Figuur 2 laat zien dat Amsterdam een veerkrachtige regio is. De economie kende een aantal schokken tijdens de kredietcrisis en de

Figuur 2 De Amsterdamse economie veerde op na coronajaar 2020

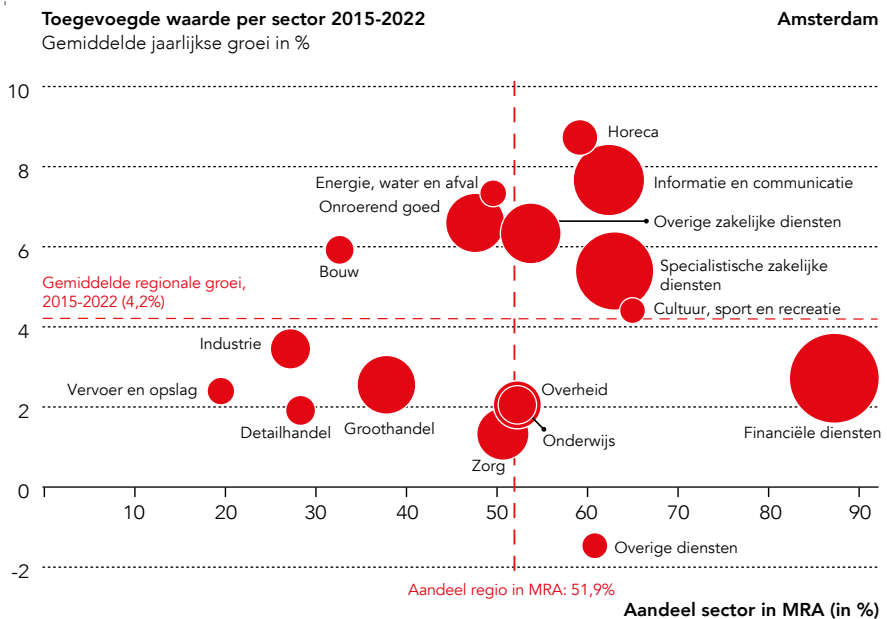
Bron: CBS (bewerking TNO)

coronapandemie, maar veerde na de crises meteen weer op. Na de hoge groei van het brp in 2021 en 2022 kwam de groei in 2023 een stuk lager uit. Het brp groeide nog altijd harder dan de werkgelegenheid, maar dit verschil leek over tijd wat af te nemen. Dat betekent dat arbeidsproductiviteit van Amsterdam minder hard toenam dan vroeger.

Economische ontwikkeling per sector

Figuur 3 laat zien dat Financiële diensten, Specialistische zakelijke diensten en Informatie en communicatie grote sectoren waren in de Amsterdamse economie. Deze drie sectoren waren samen goed voor ruim 44 procent van de toegevoegde waarde in Amsterdam. Bovendien hadden deze sectoren een nog groter aandeel dan de bijna 52 procent die de Amsterdamse economie in totaliteit innam in de MRA, wat

Figuur 3 Sterke groei in Informatie en communicatie, Horeca en Specialistische zakelijke diensten

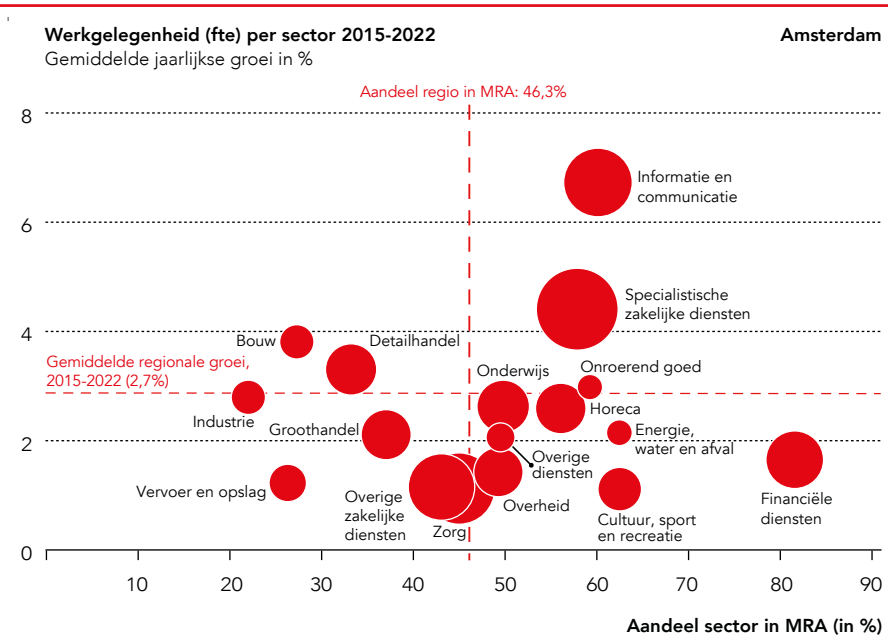

* De bolgrootte (omvang 2022) geeft uitsluitend de verhouding binnen de eigen regio weer. De omvang van de sectoren is zodoende niet vergelijkbaar met die van andere deelregio's.
Bron: CBS (bewerking TNO)

betekent dat ze daarmee sterk geconcentreerd waren in Amsterdam. Zo bevond ruim 87 procent van alle Financiële dienstverlening in de MRA zich in Amsterdam. De Amsterdamse economie groeide in de periode 2015-2022 in een relatief hoog tempo, met een gemiddelde toegevoegde waardegroei van 4,2 procent per jaar. Met name de sectoren Horeca en Informatie en communicatie maakten in die periode een stevige groei door.

Industrie en Vervoer en opslag zijn in Amsterdam relatief kleine sectoren. Samen brengen deze twee sectoren ongeveer 5 procent van het brp voort. De Industrie en activiteiten op het gebied van goederenvervoer en logistiek in Amsterdam maken onderdeel uit van het haven-industriële complex in de MRA en het Noordzeekanaalgebied. Als geheel is

Figuur 4 ICT en Specialistische zakelijke diensten stuwen groei werkgelegenheid

* De bolgrootte (omvang 2022) geeft uitsluitend de verhouding binnen de eigen regio weer. De omvang van de sectoren is zodoende niet vergelijkbaar met die van andere deelregio's.
Bron: CBS (bewerking TNO)

dit complex van belang voor de economie van de Metropoolregio Amsterdam en Nederland. Bovendien bieden zowel de industrie als havengebieden perspectief voor (nieuwe) bedrijfsactiviteiten die van belang zijn voor duurzame energiewaardetoevoeging en de transitie naar een circulaire economie.

Figuur 4 illustreert de ontwikkeling van werkgelegenheid in Amsterdam in de periode 2015-2022. Wat opvalt is dat een groot deel van de werkgelegenheid zich in Zorg bevond, terwijl figuur 3 liet zien dat het aandeel in toegevoegde waarde in deze sector niet zo groot was vergeleken met andere sectoren. Zorg is een relatief arbeidsintensieve sector en de vraag naar arbeid neemt toe door een vergrijzende bevolking. Aan de andere kant zien we dat de Financiële diensten veel toegevoegde waarde voortbracht, maar dat de werkgelegenheid niet zo hard groeide. Dankzij de opkomst van ICT en andere technologische innovaties is de arbeidsproductiviteit sterk gegroeid in deze sector. Verder zien we een hoge jaarlijkse werkgelegenheidsgroei in Specialistische zakelijke diensten, Onroerend goed, Horeca en Bouw.

Forensen (woon-werkverkeer)

Amsterdam bood veel werkgelegenheid. In 2022 was er een netto inkomende pendelstroom van 175 duizend personen. De meeste van deze personen komen van buiten de MRA (158 duizend personen). Zuid-Holland (51 duizend personen), en Utrecht en Overig Flevoland (45 duizend personen) hadden hierin het grootste aandeel. Binnen de MRA kwamen de meeste personen uit Amstelland-Meerlanden (61 duizend personen), Zaanstreek-Waterland (50 duizend personen), Almere-Lelystad (31 duizend personen) en Zuid-Kennemerland (25 duizend personen). Met 351 duizend personen was een groot deel van het aantal werkzame personen woonachtig in Amsterdam zelf. Daarmee was Amsterdam een belangrijke werkgever voor mensen wonend in de MRA, voor mensen wonend buiten de MRA en voor inwoners van Amsterdam. Een relatief klein deel van de werkzame beroepsbevolking was elders werkzaam. Hiervan gingen de meeste mensen naar plekken buiten de MRA (80 duizend mensen) of naar Amstelland-Meerlanden (59 duizend mensen).

Een kaartje met de grafische weergave van de pendelstromen van en naar Amsterdam is te vinden in hoofdstuk 4.